

Kemal'in Genç Neferlerine Bir Avuç Kıvılcım

İçeriği Yazan: [İrfan DEĞİRMENCİ](#) [1] Zaman: Pzt, 10/01/2011 - 10:03

Yazar: Atilla İLHAN

Yazının Yazıldığı Tarih: Ağustos 2003

11 ekim 2005 tarihinde aramızdan

ayrılan Atatürkçü şair Atilla İLHAN'ın o çok değerli şiirlerini, düşüncelerini

medeni ve son derece çağdaş bir şekilde bizlerle paylaşmasını çok özledik.

Saygıdeğer sanatçı aynı zamanda kardeşi olan Çolpan İLHAN, onun hakkında

şu sözleri söylemişti :

"Bir ağabey olarak , 'O 'An gelir Attila İlhan gider' demişti, bir tanecik abim. O

anın geleceğine de inanmıyordum.

Attila İlhan öldü mü, ölür mü, onu sizler, bu toplum gösterecek. Buna sizler

karar vereceksiniz "

Atilla İLHAN'ı yaşatmaya çalışırken, sizleri kurtuluş savaşı kokan mısralarında

onu yaşamaya davet ediyorum.

*****

Kemal'in Genç Neferlerine Bir Avuç Kıvılcım

.... Ben doğduğumda (Haziran 1925) 'cumhuriyet' henüz bir buçuk yaşında

imiş;

Yani ihtilal'in yakın sonrası, inkılâbın ortası.

İlkokulun ilk yıllarında ne hafta tatili değişmişti, ne soyadı kanunu çıkmıştı.

Tanzimat yozlaşmasından cumhuriyet'in ulusallaşmasına henüz geçiyorduk.

Kendinden ve geleceğinden emin, tam bağımsız bir nesil.

Dünya ve sanat idrak'imiz, başka türlü olamazdı ki !

Beş büyük hececinin en aşık şairi, Faruk Nafiz bey bile Osmanlının hükümetini

"ağalar hükümeti" diyerek yermemiş midir?

Başka bir şiirinde ise "nur topu ihtilaller" den bahsediyordu.
Atatürk parantezi, asla unutamayacağımız bir rüya gibi geçti.

Halk egemenliğine dayalı, laik ve demokratik, ulusal devletçilik, enflasyonsuz

dış borçsuz, rekor düzeyindeki ekonomik büyüme; son on yılda her yaştan

yaratılmış

on beş milyon genç! Onlardan biriside benim.

Anadolu ihtilalinin inkılâbının bilincine ulaşacağım sırada gazinin ufulünü

yaşayıp

sonra 40 karanlığında kaybolan, şiire meraklı çocuk!
Buna bizim kuşağın ilk gençliği demek olan 2.dünya savaşı'nı eklerseniz, en

içli sevda şiirlerimizde bile

hissedilen o sulfato acılığını, o hüzünlü ama daima geleceğinden emin,

toplumsal ulusallığımızı anlarsınız.

Çünkü biçimci alafrangalık, teceddüt edebiyatına-yani Tanzimat'a dönmek

demekti o ise batmak!
Hayır batmadık!

Elbette batmayacağız epeydir değişim örtüsü altında teceddüt prova ediliyor.

Yani Tanzimat'tan Sevres Antlaşmasına uzanan süreç!

Dağ taş kemal'in genç neferleri ile dolu iken, böyle bir şey ne mümkün?

Anadolu ihtilali'nin yüreğinden kopmuş, şu bir avuç kıvılcım, işte bu yüzden

onlara sunuluyor!

Üstelik çelik gibi pırıltılı, Kuva-i Milliye mavisi!
Kanlıca (İstanbul) ağustos 2003

****

Hürriyet Ve İstiklal Benim Karakterimdir.

Gece garlarında bekledim

Tren, tren.

Rıhtımlara döküldüm saçıldım

gelmedin.

En gizli rüzgarları dinliyorum.

Bir yerde benden konuşuluyor

biliyorum

Hırsızlama konuşuluyor gece yarısı

kayıp cigaraların korkak aydınlığında.

Cesetlere oturulmuş konuşuluyor
Belki mütarekede tutsak İstanbul'da,

belki Barselona'da savaş sonrası.

Kim bilir belkide

ağır bir kar kalabalığına durmuş,

alman sosyal demokratlarının
Sekizinci mitinginde konuşuluyor batı Berlin’de. Biliyorum.

En gizli rüzgârları dinliyorum.

Paris'teki "tiryaki köpek" kahvesinde Chesterfiled cigaralarının düşmanı

soğuk gözlü bir kadın.

Ellerimden tutan bir kadın her on beş dakikada bir

Bütün Yahudiler gibi Yahudi

Yurdundan uğramışlar gibi yabancı bütün benden konuşuyor.

Otuz sekiz senesinde biliyorum.
Nihavent bir şarkı bekliyorum

İzmir'in işgal edildiği gün

ıslıksız dudaklarımdan alıp götürdüğün.

Hangi sırlıslıkla marşandiz kanalıyla kim bilir.

Hangi İngiliz devriyesinden kaçırarak,

Kuva-i milliye çetelerine götürdüğün o nihavent şarkıyı bekliyorum.

Biraz şuh.

Biraz mahzun.

Biraz çıplak.

Benden konuşuyor o şarkı biliyorum.
Acı bir tütün gibi yakıyor genzimi senden uzak olmak.

Akşamları dağılan sonbahar bulutları götürüyor..

Bedevi sonbahar bulutları alıp götürüyor.

İki yorgun yaprak diye gözlerimi.

Karanlığı karşılamak

sulanmış toprak bir avluda

Pembe ve mor.

Ve bir genç kız yüzü kadar dinlendirici

gecesefalarıyla beraber karanlığı sensiz karşılamak.

Açık deniz uğultuları çocuk şiirleri ve mahpushane türküleriyle

dolduruyor içimi.

Yıldızların pırıltılı ağırlığı altında,

kerpiç duvarları çatlarken, yalnız olmak sensiz olmak.

Tadına bir kavak gibi tek başına varıp gökyüzünün.

Tek başına dokunmak kelebek kanatlarına

beni senden alıp dağıtıyor.

Senden alıp başkalarına dağıtıyor beni büsbütün.
İşte bak!

Siyasi polisin kapısında buluyorlar.

Badajoz'da buluyorlar beni; İspanya'da.

Damarlarım açılmış gözlerim birbirinden uzak.

Kendimi hep Milano'da hesaplıyorum.

Islak duvarlarında bütün

bütün yorgun duvarlarında Milano'nun.

Uykularıma giren bir afiş balta ve mızrak.

En gizli kulaklarımda İtalyanca bir türkü var;

"..mia bambina dolce mia bambina "

Yenik Badajoz'da bir kaç kere ölü son bahar.

En kullanılmadık bulut gölgelerinin altında

ümitlerini düğmeleyip eğilmiş Toledolu milisler.

Kızgın namlularını rüzgâra tutup yine benden konuşuyorlar.

Yakın ve fevkalade iyimser

bir yağmur halinde giriyorum uykularına.
İşte bak!

Eflatun bir karanlık çektiler üstüme.

Kilitlediler dişlerim ayrılmıyor birbirinden.

Dilsiz bir gestapo hücresindeyim.

On beş dakika sonra yirmi dört saat olacak.

Ben "erna baumgartner" değil miyim, Heilderberg üniversitesinden ?

Sesi daima bir parça dumanlı

dudakları daima bir parça ıslak.

İki demirci çocuk Hitlerci Gençler Birliği'nden,

ele vermediler mi beni?
(Hem birisi konrad, kardeşim gibi sevdiğim.

Hani boksör Schmeling'e hayran otomobil markalarına meraklı)
Şimdi o müthiş dakikayı yaşıyorum aklımda.

Üniversitenin büyük kapısında yağmur yağıyor.

Onlar meydanda toplanmış Heine'yi yakıyorlar.

Ben trençkot'umu unutmuşum

otobüs durağına koşuyorum.
İşte bak!

Budapeşte'de durgun soğumuş gözlerimle unutulmuşum.

En uzak içlerime bir rüzgâr dağılıyor.

Bu bir bakıma kahrolmuşluğum

bir bakıma boydan boya kırılmış şarkılar.

Budapeşte radyosu susmuş.

Fabrikaların isli duvarlarında Petöfi'nin mısraları sımsıcak.

Ufacık kan gülüşmeleri duyuluyor, yenik bir sessizliğin arkasından.

Tankların o küstah öksürükleri.

En uzak içlerime Tuna'nın aydınlığı vurmuş.
Bir bulvarda yan yana mitralyöze gidiyorlar

fakülteli kızlar

savrularak.

Bir ihtiyar sosyalist sendikacı

sorgusu biter bitmez geceleyin kuruşuna diziliyor.

Gülümsemesi açık bir yara gibi utandırıcı.

Hürriyet gibi gözünde, pırıl pırıl hala çatlamış gözlükleri.
Bir gece sabaha karşı

en kilitli kapılarım açılacak.

Yalnızlığımdan çıkıp gideceğim.

Ne sensiz kalırsam korkusu.

Ne kitaplarda okuyup altını çizdiklerim.

Ne alkol tutabilecek beni,

ne ölüm telaşı.

Bir gece sabaha karşı.

Kırık bir kuş çırpıntısı yaprakların üstünde,

en küçük su,

dört bir taraflara yelkenler halinde açılmış en büyük sedalar.
Bir değil ben artık bir kaç kişiyim.

Bir vakit pariste jean jaures'in kürsüsünde,

bir vakit makina başında kuvayı milliye telgrafçısı.

Bir akşamüstü Sofya'da Çervenkov tarafından asılmış

sosyal demokrat bulvar gazetecisi.

Bir değil ben artık bir kaç kişiyim.

Belki Juarez'im, Meksikada güneş tuzunu yalıyorum,

Belki de Namık Kemal. Osmanlı sürgününde.

Habib Burbiga diye bir limanda yakalanıyorum. Bükreşte matbaa'mı dağıtıyor

demir muhafızlar.

Kalküta'da kongre partisi sekreteriyim.

Hürriyet sokağında isimsiz bir mezar.
Bir gece sabaha karşı

dehşetini birden kaybedecek gelmeyişin.

Islığımın tadında bir değişme.

İç tartışmalarımda büsbütün başka bir tutum, büsbütün başka kıvılcımlar.

VE EN PADİŞAH KORKULAR'A DİRENEBİLEN

YEPYENİ BİR MUSTAFA KEMAL DAVRANIŞ'I
****

Türkiye

Türkiye, Türkiye dağlarını duman almış,

üzümler memleketi, tütünler memleketi,

Türkiye, Türkiye çok gülmüş, çok ağlamış,

sabırlı, bağı yanık insanlar memleketi.

Bulut gibi köpürmüş topraktan bereketi,

pehlivan dağlarında şafaklar büyümüş

ve o nehirler delirip gür gür gelirler

bir şarkı gibi dağdan denize yürümüş.
Sen Türkiye'sin, sağdıcım, kirvem Türkiye.

İnsanların, insanların, ah senin insanların,

morca gözlerinden öpsem, namuslu gözlerinden,

Asiyem işveli, Hatice fistanı dal işlemeli,

sen kırk köyün içinde şanlı Zeynebim.

Şabanı vurdular yirmi yaşında, köprübaşında

gel yılmaz Mahmudum, gel Bilaloğlan.

Arabamın atları, deh deh deh aman da,

ha burası Karadeniz, gemiler yatar limanda,

deryalar aslanı şems-i bahrî Kamil Reis,

bu insanlar senden gelir, sana gider,

tarlaya savrulmuş buğday gibi Türkiye.
Sen Türkiye'sin, ekmeğim, tuzum Türkiye.

Omzumda mavzer, koynumda çevresin

ve kıl heybemde taze lor peyniri.

Gök rengi süt, karanfil rengi şarap,

batan güneş gibi bakır taşkömürü

ve rüzgâra vermiş saçlarını nefti ormanlar

ve köylere karşı sarışın harmanlar.

Ferik elması, kavun, karpuz, dut ve kayısı,

fındık da sende, ceviz de sende, badem de sende,

alnımın teri, gözlerimin nuru Türkiye.
Sen Türkiye'sin, evim barkım, köyüm obam Türkiye.

O senin çifte çarşılı harp görmüş şehirlerin,

sahilde Mersin, yayla türküsü Konya.

Adana'nın yolları taştan, yola çıkıp Maraş'tan

ezanla birlikte vardık bir akşam Urfa'ya.

Bursa'nın, ya Bursa'nın ufak tefek taşları,

Uçan yıldızı dondurur Ardahan'ın kışları.

Erzincan'da bir kuş var kanadı gümüş pul pul

ve göğ e kılıç gibi çekmiş minarelerini

şehirler padişahı canım İstanbul.
Türkiye, Türkiye, ay'lı yıldız'lı Türkiye,

sen Mehmet'sin omuzların Anadolu yaylası,

Aladağlar, Toros'lar dev gibi gövden,

Sen şehit oğlu, şehit babası,

sana selam olsun dünya'dan, hürriyet'ten...
****

Mehmet Sıradağları

Boş bir taş varsa bu ülkede üstünde ben varım,

Bir fabrika gibi soluklu yerinde duramayan.

Kaç kulaç boş varsa bu denizde üstünde ben varım,

bir şubat vapuru gibi puslu duman duman.

Eylül ocaklarından simsiyah ben çıkarım.

İktisat fakültesindeki akşam aydınlığıym,

yağmurlu camlardan saygıyla kitaplara vuran.

Ne kadar Mehmet varsa kuşkusuz benim adım.

Yunus Emre'den bu yana Mehmet sıra dağlarıym.
Çünkü toprak dinledim demir anladım kömür duydum.

Davullar dağıttı göklerle savaşlardan dönmezliğimi.

Dünkü bol kurşun yedim besmeyle vuruldum.

Bilirse düşman bilir öyle kolay ölmezliğimi.

Bir Mehmet kalktımsa ayağa bin Mehmet oturdum.

Asya'dan aldım türkü Avrupa'ya getirdim.

Yanardağlar kıskanır böyle ateş sönmezliğimi.

Emperyalizme karşı her süngü benim adım.

Mustafa Kemalden bu yana Mehmet sıra dağlarıyım.
Ne kadar dar olursa olsun bileklerimden çıkmıştır,

Bir yerde bana bağlayan kanlı kelepçeler.

Karanlık tarlaların başı dönmüştür fabrika acıkmıştır.

Ceza evi avlularına bakar nedense son pencereler.
İçimde güneşler açsa da dışarısı bütün kıştır.

Fakat kapılar açılmıştır zincirler kırılmıştır.

Kalabalıkları kaldırır en heybetli düşünceler.

Özgür bir sosyalizme doğru her adım benim adım.

Nazım hikmetten bu yana Mehmet sıra dağlarıyım.

İrfan Değirmenci

Yorumlar

irfan.degirmenci@politikadergisi.com [2]

Neden yoksun

İçeriği Yazan: İzzet Kütükoğlu Zaman: Pzt, 10/01/2011 - 13:40

Sayın İrfan Değirmenci, Atilla İlhan sizin narınızda mühim bir insansa, Atilla İlhan'ın hatırasına münhasıran kurulmuş, "seyir defteri Atilla İlhan" sitesini neden ziyaret etmiyorsunuz. Orada neden yoksunuz? merak ediyorum. Bekleriz efenedim.

- [Kültür/Sanat](#) [3]

Kaynak URL (30/04/2024 - 13:42 tarihinde yazdırıldı):

<https://www.politikadergisi.com/okur-makale/kemalin-genc-neferlerine-bir-avuc-kivilcim>

Bağlantılar:

[1] <https://www.politikadergisi.com/pd-uye/irfan-degirmenci>

[2] <mailto:irfan.degirmenci@politikadergisi.com>

[3] <https://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/kultursanat>